

REGLAMENT DE PRECEDÈNCIES, HONORS, SÍMBOLS I PROTOCOL

- Aprovat per acord del Consell de Govern de data 28 d'abril de 2011-

Índex

PREÀMBUL

Títol I. Disposicions generals

Article 1. Esdeveniment acadèmic
 Article 2. Autoritats acadèmiques
 Article 3. Tractaments de les autoritats universitàries

Títol II. De la presidència i les precedències en els actes acadèmics organitzats per la Universitat Rovira i Virgili

Article 4. Efecte i àmbit d'aplicació
 Article 5. Presidència
 Article 6. Precedències

Títol III. Dels honors i reconeixements

Article 7. Nomenament de doctor honoris causa
 Article 8. Medalles de la Universitat Rovira i Virgili
 Article 9. Altres reconeixements

Títol IV. Dels actes acadèmics solemnes

Article 10. Presa de possessió del nou rector i cerimonial de l'acte
 Article 11. Inauguració del curs acadèmic
 Article 12 . Investidura dels doctors honoris causa

Títol V. Dels símbols de la Universitat Rovira i Virgili

Article 13. Vestit acadèmic
 Article 14. Escut i emblema
 Article 15. Bandera
 Article 16. Himne universitari

Disposició addicional única. Ús del masculí

Disposició derogatòria única.
 Disposicions de rang igual o inferior

Disposició final única. Entrada en vigor

ANNEX. Protocol intern que s'ha de seguir en casos de defunció de persones vinculades a la Universitat Rovira i Virgili

PREÀMBUL

Aquest document s'elabora amb la finalitat de regular en un text únic els aspectes que afecten les qüestions protocol·làries dels esdeveniments acadèmics organitzats per la Universitat Rovira i Virgili.

Per elaborar-lo s'ha tingut present la normativa vigent en matèria de precedències, honors i cerimonial a les institucions públiques. Principalment, el Reial decret 2099/1983, de 4 d'agost, pel qual s'aprova el Reglament general de precedències de l'Estat, text bàsic que s'aplica als actes oficials organitzats per totes les administracions públiques, i el Decret 459/1981, de 6 de novembre, en què s'estableixen les normes de protocol i cerimonial en l'àmbit de la Generalitat de Catalunya. En els supòsits en què la regulació existent sigui insuficient, les precedències en els actes les determina qui els organitza, d'acord amb la seva normativa específica, els seus costums i tradicions, i també el dret fonamental a l'autonomia universitària que proclama l'article 27, apartat 10, de la Constitució espanyola.

D'altra banda, les disposicions dictades al llarg del segle XIX i principis del segle XX sobre els símbols, el protocol i el cerimonial universitari han tingut especial importància per redactar aquest reglament. Cal destacar el Reial decret de 6 de març i el Reial decret de 2 d'octubre de 1850, sobre el vestit i les insígnies acadèmiques; la Llei d'instrucció pública, de 9 de setembre de 1857; el Reial decret de 22 de maig de 1859, pel qual es va aprovar el reglament de les

universitats, i el Reial decret de 10 de gener de 1931, relatiu a les solemnitats de les universitats i actes d'estil.

TÍTOL I

Disposicions generals

Article 1. Esdeveniment acadèmic

1. Es consideren esdeveniments acadèmics solemnes les inauguracions de curs, les investidures de doctor honoris causa, els actes de presa de possessió del rector i aquells altres actes que determini l'autoritat acadèmica competent.
2. És preceptiu celebrar l'acte d'inauguració del curs acadèmic de la Universitat Rovira i Virgili; tanmateix, és potestatiu organitzar la inauguració de curs de centres i campus.

Article 2. Autoritats acadèmiques

Es consideraran autoritats acadèmiques a efectes d'aquest reglament tots els càrrecs enumerats a l'article 6.4.

Article 3. Tractaments de les autoritats universitàries

D'acord amb la Llei orgànica 4/2007, de 12 d'abril, per la qual es modifica la Llei orgànica 6/2001, de 21 de desembre, d'universitats, disposició addicional tretzena, les autoritats universitàries reben el tractament de senyor o senyora, seguit de la denominació del càrrec. Els rectors de les universitats reben, a més, el tractament acadèmic de Rector Magnífic o Rectora Magnífica.

TÍTOL II

De la presidència i les precedències en els actes acadèmics organitzats per la Universitat Rovira i Virgili

Article 4. Efecte i àmbit d'aplicació

El règim de precedències previst en aquest títol té efecte protocol·lari i s'aplica en l'organització dels actes acadèmics de tots els òrgans de la Universitat Rovira i Virgili.

Article 5. Presidència

1. El rector presideix els actes organitzats per la Universitat als quals assisteix, segons l'article 66, apartat d) de l'Estatut de la Universitat Rovira i Virgili. En cas que la seva representació recaigui en un membre del Consell de Sirecció, aquesta persona ha de presidir l'acte. De manera excepcional, el rector pot cedir la presidència.
2. En els actes acadèmics dels diferents campus, facultats, escoles superiors o escoles universitàries, i en el cas que el rector no hi assisteixi, es recomana que la presidència sigui assumida pel corresponent degà o director, tret que hi hagi una petició expressa per part de l'organització d'assistència d'un membre de l'equip de govern.

Article 6. Precedències

1. Les persones que assisteixin als actes acadèmics de la Universitat Rovira i

Virgili en representació d'altres universitats poden tenir, a judici de l'organització, la precedència que els correspon seguint l'equivalència amb els càrrecs acadèmics de la Universitat Rovira i Virgili, i integrar-se en el lloc reservat a la comunitat universitària en el lloc on se celebri l'acte.

2. Pel que fa a actes universitaris celebrats fora d'una seu universitària, l'autoritat acadèmica que hi participi n'ha d'ocupar la presidència o, en funció del lloc on se celebri, la copresidència o el lloc més immediat després de la presidència.

3. L'autoritat acadèmica de la Universitat Rovira i Virgili que participi en actes que se celebrin en una seu universitària i estiguin organitzats per una entitat aliena a la Universitat ha d'ocupar la presidència o copresidència de l'acte.

4. Entre les autoritats acadèmiques de la Universitat Rovira i Virgili, la precedència és la següent:

- a) Rector
- b) Exrectors per ordre d'antiguitat
- c) Vicerectors, segons l'ordre establert pel rector
- d) Directors de campus i delegats del rector, segons l'ordre establert pel rector
- e) Degans i directors de facultats i escoles, segons l'ordre de creació del centre
- f) Directors de departaments, segons l'ordre que figura a la disposició addicional cinquena de l'Estatut de la Universitat Rovira i Virgili
- g) Directors d'instituts universitaris d'investigació
- h) Altres càrrecs acadèmics

5. El secretari general, com a responsable dels registres, de l'arxiu i de la fe pública en l'àmbit universitari, ocuparà un lloc preferent en els actes organitzats per la Universitat.

6. El gerent, com a responsable de la direcció i gestió dels recursos de la Universitat, en els termes establerts per la normativa interna de la Universitat, ocuparà un lloc preferent en els actes organitzats per la Universitat.

7. El president del Consell Social, atès que representa l'òrgan mitjançant el qual la societat participa en la Universitat, ocuparà un lloc preferent en els actes organitzats per la Universitat.

8. El síndic de greuges de la Universitat Rovira i Virgili ocuparà un lloc preferent en els actes organitzats per la Universitat.

9. Pel que fa a l'ordenament de les autoritats que no pertanyen a la comunitat universitària, se segueix allò que disposen el Reial decret 2099/1983, de 4 d'agost; el Decret 189/1981, de 2 de juliol, i la seva modificació posterior, inclosa en el Decret 459/1981, de 6 de novembre, on s'estableixen les normes de protocol i cerimonial en l'àmbit de la Generalitat de Catalunya.

10. Les precedències de les autoritats no previstes en la normativa vigent que assisteixin als actes universitaris seran determinades pel Gabinet de Relacions Institucionals i Protocol.

11. Tret d'excepció justificada per raons d'organització, la taula presidencial dels actes acadèmics ha de tenir un nombre senar de components. La presidència n'ocupa el centre i la resta de persones se situen successivament a la dreta i esquerra de la presidència, d'acord amb l'ordre de precedències.

12. La persona que representi en el seu càrrec una autoritat superior a la seva condició no tindrà reconeguda la precedència de la persona que representa i, per tant, ocuparà el lloc que li correspon pel seu propi càrrec, d'acord amb el que estableix el Reial decret 2099/1983, de 4 d'agost, pel qual s'aprova el Reglament general de precedències de l'Estat.

TÍTOL III

Dels honors i reconeixements

Article 7. Nomenament de doctor honoris causa

1. La concessió del grau de doctor honoris causa s'ajusta als articles 55.3 e) i 117 de l'Estatut de la Universitat Rovira i Virgili, i a la normativa per al nomenament de doctors honoris causa aprovada pel Consell de Govern de la Universitat Rovira i Virgili en sessió celebrada el 21 de desembre de 2010.

2. El conferiment de grau de doctor honoris causa es fa en el decurs d'una sessió solemne a la Universitat, d'acord amb la tradició de la Universitat Rovira i Virgili definida a l'article 12.

Article 8. Medalles de la Universitat Rovira i Virgili

1. Tipologia: La Universitat Rovira i Virgili, a efectes de reconeixement de persones i entitats, disposa de dues modalitats de medalla: la medalla de plata i la medalla de bronze.

1.1 La Universitat Rovira i Virgili crea, a efecte honorífic, una medalla de plata per distingir aquelles persones, físiques o jurídiques, nacionals, estatals o internacionals, de reconegut prestigi, que d'alguna manera s'hagin destacat pels serveis prestats a la Universitat, o hagin contribuït de manera extraordinària a la defensa dels valors que la Universitat comparteix. L'acte de lliurament es pot realitzar durant la inauguració del curs acadèmic o en qualsevol altra celebració universitària.

1.2. Amb caràcter general la Universitat Rovira i Virgili atorga la medalla de bronze al personal de la Universitat que es jubila, i el lliurament es fa durant l'acte d'inauguració del curs acadèmic posterior a la data de jubilació.

1.3 La concessió de les medalles previstes en els apartats anteriors l'ha d'acordar el Consell de Govern de la Universitat, a iniciativa del mateix Consell de Govern o del rector, d'acord amb l'art. 55.3 e) de l'Estatut de la Universitat Rovira i Virgili.

2. En l'anvers de les medalles hi ha de figurar l'escut de la Universitat i en el revers, el seu emblema. També s'hi ha de gravar el nom de l'entitat o persona a qui s'atorga.

3. Les medalles es poden concedir a títol pòstum.

4. La Secretaria General de la Universitat ha de mantenir un llibre de registre de les medalles que concedeixi la Universitat.

Article 9. Altres reconeixements

1. El botó o l'agulla de solapa de plata es lliura a totes aquelles persones amb 25 anys de servei a la Universitat Rovira i Virgili durant l'acte d'inauguració de cada curs acadèmic.

TÍTOL IV

Dels actes acadèmics solemnes

Article 10. Presa de possessió del nou rector i cerimonial de l'acte

1. La sessió de presa de possessió del rector és presidida per l'autoritat competent en matèria d'universitats del govern de Catalunya. Els rectors sortint i entrant han d'ocupar els llocs immediats de la presidència.
2. El desenvolupament de l'acte és el següent:
  1. Lectura del decret de nomenament per part del secretari general en funcions o sortint.
  2. Signatura del document de la Generalitat de Catalunya de presa de possessió com a rector i signatura del llibre de presa de possessió de la Universitat Rovira i Virgili
  3. Investidura del rector amb els atributs propis del seu rang, medalla i bastó de comandament. Aquests atributs els lliura el rector sortint, però en cas que s'investeixi el rector per segon mandat consecutiu els lliura l'autoritat competent en matèria d'universitats del govern de Catalunya.
  4. Presa de possessió de la resta de membres del Consell de Direcció que ja han estat nomenats en aquesta data. En primer lloc ho fa el secretari general, amb la lectura prèvia de la diligència de presa de possessió a càrrec del secretari general en funcions o sortint, i signatura al llibre de presa de possessió de la Universitat Rovira i Virgili. A continuació pren possessió la resta de membres de l'equip de govern, d'acord amb la prelación que entre ells hagi establert el rector, amb la lectura prèvia de les diligències de presa de possessió a càrrec del nou secretari general i la signatura al llibre de presa de possessió.
  5. Discurs del rector sortint
  6. Discurs del president del Consell Social de la Universitat Rovira i Virgili
  7. Discurs d'investidura del nou rector
  8. Discurs de la presidència

Article 11. Inauguració del curs acadèmic

El desenvolupament de l'acte segueix l'ordre següent, que en qualsevol cas pot ser modificat a criteri del rector:

- 1) Presentació de la memòria del curs anterior a càrrec del secretari general de la Universitat
- 2) Lliçó inaugural
- 3) Lliurament de premis, si escau
- 4) Lliurament de la medalla de bronze de la Universitat al personal jubilat durant el curs anterior, si escau
- 5) Reconeixement al personal acadèmic i d'administració i serveis que ha complert 25 anys de dedicació a la Universitat , si escau
- 6) Reconeixement al professorat distingit de la Universitat , si escau
- 7) Parlament del president del Consell Social
- 8) Parlament de les autoritats assistents, en ordre invers al de precedència
- 9) Parlament del rector i declaració de la inauguració oficial del curs acadèmic

Article 12 . Investidura de doctors honoris causa

1. L'atorgament del títol de doctor honoris causa significa el reconeixement de la Universitat a la vàlua del candidat per la seva aportació a la ciència, al progrés del coneixement o a la creació cultural i artística; per la seva projecció de mestratge en els camps de la seva especialitat; per les seves relacions

científiques i personals amb la Universitat Rovira i Virgili, i per la seva projecció en l'àmbit de la nostra cultura i el seu respecte i defensa dels principis proclamats en l'article 5 de l'Estatut de la URV.

2. El desenvolupament de l'acte és el següent:

- 1) Entrada de la comitiva acadèmica
- 2) Lectura de l'acord de concessió del grau de doctor honoris causa per part del secretari general
- 3) Entrada del doctorand acompanyat pel padrí
- 4) *Laudatio* a càrrec del padrí del doctorand
- 5) Lliurament dels atributs propis del grau de doctor honoris causa:
  - a) títol
  - b) medalla
  - c) birret
  - d) llibre
  - e) anell
  - f) guants blancs
- 6) Abraçada del rector al nou doctor
- 7) Paraules d'agraïment del nou doctor
- 8) Paraules de benvinguda del rector

TÍTOL V

Dels símbols de la Universitat Rovira i Virgili

Article 13. *Vestit acadèmic*

1. El vestit acadèmic l'utilitza el personal docent assistent als actes en els quals se n'especifica l'ús, d'acord amb els usos i costums universitaris.

2. El vestit acadèmic està compost dels elements següents:

- a) *La toga* . És de color negre i amb els punys de punta sobre un viu del mateix color que la musseta. Sota la toga s'ha de dur vestit de color negre, amb camisa i corbata de llaç blanques.
- b) *La musseta* . Se sobreposa a la toga com a distintiu del grau de llicenciat i és de ras, del color corresponent a cada llicenciatura, i folrada en seda negra. Es botona per davant i els botons són del mateix color que la musseta. En cas de posseir més d'una llicenciatura, la musseta ha de ser del color de la llicenciatura més antiga, amb els botons dels colors de les altres llicenciatures.
- c) *El birret* . L'ús està reservat a les persones que posseeixin el grau de doctor. Té forma octogonal i és de color negre, rematat amb una borla del color del doctorat. Penjant de les cares laterals, porta serrells de la mateixa altura que el birret i del color del doctorat. En cas de posseir més d'un doctorat, els serrells han de ser, alternativament, dels colors corresponents. El birret ha de cobrir el cap sempre que la persona que el porti estigui dreta o en desfilada de seguici.
- d) *La medalla* . La medalla és rodona, de color daurat, i es porta sobre el pit. A l'anvers hi ha de figurar l'escut de la Universitat Rovira i Virgili amb la llegenda "Universitat Rovira i Virgili Sapientiae Liberi Libertati Sapientes" i al revers, l'escut de la Generalitat de Catalunya. Es porta penjada amb un cordó del color de la llicenciatura corresponent. Els vicerectors la porten penjada amb un cordó negre amb fil daurat.
- e) També completen el vestit acadèmic el llaç i guants blancs.

3. En el cas del rector de la Universitat Rovira i Virgili, el viu sobre el qual es disposen els punys de punta són de color rosa clar i la musseta és de vellut negre folrada de seda negra, amb una gran cogulla i botonada per davant amb els botons del mateix color que la musseta. El birret porta borla i serrells de color negre. El rector utilitza la medalla amb l'escut de la Universitat esmaltat, penjada d'un cordó daurat.

Article 14. *Escut i emblema*

1. L'escut de la Universitat és una representació gràfica del de l'Estudi General de Tarragona, els primers estudis universitaris instituïts a Tarragona pel cardenal Gaspar Cervantes de Gaeta el 1572, d'acord amb les normes tridentines. L'escut, en forma oblonga i traç renaixentista, presenta les quatre barres tradicionals catalanes en ona. Els colors són el vermell sobre fons groc a la meitat esquerra i el sanguina sobre fons carabassa a la meitat dreta. Emmarcant l'escut hi ha una orla de motlures o rotlles retallats. Una altra orla tanca el conjunt, envoltada per una inscripció superior en la qual es llegeix "Universitat Rovira i Virgili" i una altra d'inferior, amb el lema "Sapientiae Liberi Libertati Sapientes" (lliures per a la saviesa, savis per a la llibertat), en color gris clar sobre fons blanc.

2. El disseny de l'escut és el següent:

3. L'escut de la Universitat s'utilitza en la bandera institucional i en les targetes grans d'invitació dels actes oficials d'inauguració de curs de la Universitat i de doctor honoris causa, així com de tots aquells altres actes oficials que determini el rector.

4. L'emblema de la Universitat és una adaptació gràfica del logotip original realitzat per Antoni Tàpies, en els colors sanguina i negre sobre fons blanc.

5. El disseny és el següent:

6. La utilització i l'ús de l'emblema de la Universitat segueix les normes establertes en el *Manual d'imatge corporativa*.

7. La utilització de l'emblema de la Universitat per part d'entitats terceres requereix l'autorització expressa del rector.

Article 15. *Bandera*

La bandera de la Universitat Rovira i Virgili està composta d'un fons blanc amb l'escut de la Universitat al centre.

Article 16. *Himne universitari*

1. S'estableix com a himne universitari la composició *Gaudeamus igitur* .
2. Com a regla general, aquest himne s'interpreta en els actes acadèmics solemnes.

Disposició addicional única. Ús del masculí

La utilització del masculí per als diferents càrrecs o figures que apareixen en aquest Reglament només fa referència a la denominació del càrrec i no fa, en cap cas, referència al titular del càrrec, ni pressuposa el gènere de la persona que l'ocupa.

Disposició derogatòria única. Disposicions de rang igual o inferior

Queden derogades las disposicions de rang igual o inferior que contradiguin allò establert en aquest Reglament.

Disposició final única. Entrada en vigor

El present Reglament entra en vigor l'endemà que l'aprovi el Consell de Govern de la Universitat Rovira i Virgili.

ANNEX. Protocol intern que cal seguir en casos de defunció de persones vinculades a la Universitat Rovira i Virgili

1. Davant la circumstància de defunció de membres de la comunitat universitària en actiu —personal docent i investigador, personal d'administració i serveis i estudiants— la Universitat , institucionalment i amb caràcter general, aplicarà el protocol següent:

- a) Onejarà a mig pal la bandera de la Universitat , ubicada al Rectorat, durant un dia.
- b) Es publicarà a través del Gabinet de Comunicació i Relacions Externes una esquela en un dels mitjans de premsa d'àmbit de les comarques de Tarragona i Terres de l'Ebre.
- c) S'enviarà a través del Gabinet de Comunicació i Relacions Externes un record floral en què hi ha de figurar, amb caràcter general, la inscripció "Universitat Rovira i Virgili".
- d) Assistirà a la cerimònia funerària una representació institucional de la Universitat.

2. Pel que fa als casos de defunció de personal jubilat, la Universitat , institucionalment i amb caràcter general, aplicarà el protocol següent:

- a) Onejarà a mig pal la bandera de la Universitat, ubicada al Rectorat, durant un dia.
- b) Es publicarà a través del Gabinet de Comunicació i Relacions Externes una esquela en un dels mitjans de premsa d'àmbit de les comarques de Tarragona i Terres de l'Ebre.

3. Pel que fa als casos de defunció de familiars de personal en actiu, és potestatiu de cada campus, centre, departament, institut i unitat administrativa aplicar les actuacions que considerin adients, dins el marc establert per als membres de la comunitat universitària. L'esquela podrà ser gestionada pel Gabinet de Comunicació i Relacions Externes.

4. En cas de defunció del rector en actiu, els signes de demostració de dol seran aquests:

- a) Es publicaran esqueles als mitjans de premsa escrita (locals, provincials, nacionals i estatals)
- b) Es declararan dos dies de dol oficial, que no implicarà forçosament la suspensió de l'activitat acadèmic